

Föreningen Norns Bruks Vänner

Verksamhetsberättelse år 2016 för Föreningen Norns Bruks Vänner

Styrelsen har bestått av:

Ordförande: Jan Karlsson

Vice ordförande: Anders Sundström

Sekreterare: Bengt Wester

Kassör: Sören Bergman

Ledamöter: Jan-Erik Johanson

Lisbeth Lundin

Kerstin Ahston (2016-07-09---)

Eva Krasnai (2016-01-01—2016-07-09)

Ersättare: Kerstin Ahston(2016-01-01—2016-07-09)

Rolf Johansson

Jonas Ericsson

Bengt-Erik Johansson(2016-07-09---)

Jubileum 2016 är ett jubileumsår för Norns Bruk. 1616 hittar vi de första noteringarna om att det bedrivits verksamhet i Norn men förmodligen har det funnits exempelvis fäbodrar i området tidigare. 1916 är det år då järnbruket försvann i att med att hyttan blåstes ned.

Föreningen har i flera sammanhang påmint om jubileumsåret. Således uppmärksammade Dalarnas Tidningar Norns Bruk i en stor artikel. Vid årsmötet berättade föredragshållaren om Norn och utvecklingen av järnhantering i världen, i landet och i Norn.

Sammanträden: Styrelsen har haft 8 protokollförda sammanträden inkl. konstituerande sammanträde.

Årsmöte: Ordinarie årsmöte avhölls 2015-07-04 i närvaro av ett 50-tal medlemmar och intresserade i skolmuseet. Vid årsmötesförhandlingarna höll Gert Magnusson ett mycket intressant anförande om järnhanteringen. Ordförande Jan Karlsson tackade Gert Magnusson med en minnesgåva.

Ordförande avtackade Eva Krasnai för hennes arbete i styrelsen som hon ny lämnar men hon kommer även i fortsättningen vara ansvarig för vår hemsida.

Årsmötet avslutade med att föreningen bjöd de närvarande på kaffe och hembakat bröd.

Årsavgiften fastställdes till 150 kr/medlem

Medlemmar: Föreningen hade vid årets slut 238 medlemmar.

Ekonomi: Intäkterna till föreningen kommer främst från våra medlemsavgifter. Genom att besöksantalet i Norn har minskat ger inte försäljningarna lika stora intäkter som tidigare.

Genom avtal med Arbetsförmedlingen får föreningen ett bidrag som gör att föreningens totala ekonomi är god.

Föreningsaktiviteter

Föreningens stora projekt har varit Knapptjärn. Ett omfattande upprustningsarbete har utförts på det gamla gruvområdet under året. Sly och annan växtlighet har avlägsnats. Promenadstigar har grusats och totalt 6 olika informationstavlor som berättar om den gamla gruvverksamheten har uppförts.

Detta arbete beräknas fortsätta under 2017. Här har vi haft hjälp av Stora Enso och fått ett viktigt bidrag från Naturvårdsverket. Den egna insatsen beräknas till ca 150 timmar.

1 Den 5 maj medverkade föreningen vid kyrkkaffet efter gudstjänsten på Kristi Himmelfärdsdagen genom Inger Johansson som medförde hembakade bullar. Kollekten som gavs tillföll Vikmanshyttans Vänförsamling Kashasa.

2 Föreningen hade en gemensam städdag på Norn 28 maj då vi städade museerna och körde bort sly som röjts under vintern.

3 En gemensam Torpvandring tillsammans med Vikmanshyttan företogs 4 juni under ledning av Jan-Erik Johansson.

4 Som ett led i vårt jubileum hade vi inbjudit Dalarnas Tidning till en pressträff 21 juni vilket resulterade i en helsidesartikel som är positiv för vår förening.

5 Den 21 juni firades midsommar på ett traditionellt sätt med stort antal besökande. Föreningens medlemmar hade dagen före klätt majstången med löv och blommor. Midsommarfirandet gynnades av fint väder och närmare 1000 besökare

Majstången restes av Stora Norns stugförening och Avesta folkdansgille ledde danslekar kring stången och underhöll publiken med folkdans och dans runt stången med sånger och barnlekar. Lisbeth Lundin och Gun Larsson framförde Nornsången.

Till i år har Föreningen investerat i egen högtalaranläggning som Nils Lundkvist och Anders Sundström skötte om.

Rune Holst serverade kolbullar och Bruksägaren hade servering på logen.

Föreningen upptog kollekt och i år fanns möjlighet att betala med Swichkort

6 Den 7 augusti anordnade föreningen Öppet hus (Norndagen) på bruket. Upplägget av programmet var detsamma som föregående år. I det vackra vädret hade omkring 300 personer sökt sig till Norn.

Röda Korset hade kaffeservering och Rune Holst serverade kolbullar vilket uppskattades livligt av de många besökarna.

I år fanns möjlighet att även besöka den renoverade rökbastun.

7 Den 13 augusti hade vi återbesök från Söderbärke Hembygdsförening

8 Större besök under året

--Bergsmän och hyttfolk 6 maj 36 personer

--Sällskapet vallonättlingar 21 maj 20 personer

--Husberg Finland 22 maj 4 personer

--Svante Norgren i augusti 3 personer

9 Museer. Våra museer har hållits öppna lördagar-söndagar under juni, juli och augusti. Besöksantalet var ca 450. I år har vi gjort ett försök att servera kaffe och läsk till en ringa penning vilket varit uppskattat.

10 Kyrkogården. Hedemora-Garpenbergs församling har beviljat föreningen ett anslag på 2.500 kr för skötseln av kyrkogården på bruket. Även i år har Torbjörn Gustafsson stått för arbetet. Kyrkogården är mycket välskött och besöks av många, speciellt under sommarhalvåret.

11 Hemsida. Eva Krasnai har liksom tidigare år skött vår hemsida på ett förtjänstfullt sätt och Peter Chef- Johansson har bistått henne i de datatekniska frågorna.

I år är utbudet på nyheter på hemsidan stort och vi rekommenderar våra medlemmar att gå in på vår hemsida och följa vad som händer i föreningen och på Norn. Här hittar ni artiklar om midsommarfirandet, Öppet Hus och Knapptjärnsprojektet.

12 Samarbetet med Länsstyrelsen och kommun har utvecklats positivt. Olle Lind LST besökte Norn 16 september och gav en eloge till föreningen för alla nya skyltar vi satt upp och insatserna i Knapptjärn.

Gåvor Följande gåvor har skänkts till föreningen

--Järntacka Nils Lundkvist

--Järndrusa Fredrik Bergman

--Två fotografier av Sven Andersson

--Fotografi av Ove Andersson Norberg

--Nya bänkar vid kyrkogården och hyttan samt material till skyltar av Jan Karlsson

--Penninggåvor 1000 kr av flera medlemmar och besökare

Skogsavverkning Stora Enso/Bergviks Skog har genomfört den i fjol aviserade slutavverkningen. Den naturstig som finns runt bruket har ej kunnat användas då den delvis har raserats. Det ser idag inte vackert ut men det är vår förhoppning att den skall kunna restaureras under 2017-18.

Vandringsleder Föreningen har genom Jan-Erik Johanssons arbetsinsatser kunnat rusta upp befintliga vandringsleder, Ryssleden m.fl.

Omstrukturering av Norns Bruk.

Föreningen inbjöds 12 maj till ägaren av Norns Bruk till information om att ägaren ansöker om en omstrukturering av Norn. Detta skulle innebära att från huvudfastigheten avstyckas de byggnader som kan försäljas och resterande kommer att ingå i en samfällighet.

Styrelsen ställer sig positiv till detta då de privata fastigheterna kan finansiera omvårdnaden på ett bra sätt.

I omstruktureringen ingår även att den nedbrunna Nybygget skall byggas upp igen.

Planerna är tänkta att genomföras under 2017.

Nya skrifter

Utdrag ur Hamrens register rörande Norns Bruk och Norns kyrkogård

Särtryck ur sockenboken. Eric Carlsson skrift Torpen runt Norn

Sökta anslag

Vändbrottet vid Knapptjärnsgruvan är i stort förfall. För att kunna restaurera den enda kvarvarande byggnaden har föreningen ansökt om medel från Jordbruksverket och Länsstyrelsen. Beslut emotses under våren 2017.

För att förhindra att vändbrottet kollapsar har föreningen satt dit ett provisoriskt stöd

Sägner från Norn i fokus

Konstutställning i Stockholm i november Carring the songs. Ewert Ekros och Alannah Robins. Bygger på skrönor från Norn Sören Bergman och Tommy Arvidsson har bidragit och medverkar.

Anställd Jan-Erik Johansson har sedan 2015-06-15 och till 2017-06-12 en Fas3-anställning och varit placerad hos föreningen genom Arbetsförmedlingens försorg. Detta bidrar till att utveckla och dokumentera föreningens verksamhet.

Här redovisas en kort sammanställning över hans insatser i år

- 1 Underhållsarbete på Ryssleden
- 2 Munkbo fäbodar Röjt stig och städat upp efter avverkning
- 3 Rökbastun Norn Röjt stig till bastun och runt denna.
- 4 Utedass Tuppenhov. Rengjort och lagt om taket
- 5 Guidning av personal från Dalarnas Museum till inrapporterade fornlämningar
- 6 Storstädning av vagnslidret samt rengjort inventarierna
- 7 Grillplats vid hyttan. Städat upp och bytt bänkar. Röjt sly vid strandkanten
- 8 Röjt sly bakom klensmedjan upp mot kyrkogården och Biblioteksbyggnaden
- 9 Underhållsarbete vid Norntorpen
- 10 I stor utsträckning varit engagerad i Knapptjärnsprojektet

Säter i januari 2017

Jan Karlsson

Anders Sundström

Sören Bergman

Bengt Wester

Jan-Erik Johansson

Lisbeth Lundin